

objective of classified set of natural-resource and environmental conditions that contribute to social, political, economic and cultural situation in the area of civilized nations. By geography subjectively assigned a set of psychological factors in the mass consciousness of the people (mentality), which were formed under the constant influence of political and geographical and physiographic conditions. The article draws attention to the problem of geographical factors which creating a geoculture of Ukrainian society. Wondering about the level of Ukrainian geopolitical consciousness, the author compares different manifestations of the national political consciousness with similar situations in European countries. National political mentality described by comparison with a regional-regional identities in Britain, France and Germany. Based on the findings, the paper stresses the general need for applied approach to study the principles of the Ukrainian nation.

Key words: geoculture, political culture, mentality, nation, territorial identity.

Стаття надійшла до редколегії 08.10.2015 р.

УДК 324 (477)

Валентин Малиновський

Основні результати місцевих виборів 2015 р. у Волинській області

Зважаючи на реформу місцевого самоврядування та процес децентралізації влади, що зараз проходять в Україні, дослідження результатів місцевих виборів є актуальним завданням, яке постало перед політичною наукою. Мета статті – аналіз основних результатів місцевих виборів 2015 р. у Волинській області та визначення впливу політичних сил на подальшу діяльність місцевих рад сьомого скликання. У статті застосовано методи спостереження, порівняння, аналізу й синтезу, прогнозування, статистичний метод. Результати дослідження становлять аналітичний матеріал для політичних партій, органів державної влади та місцевого самоврядування, який можна використати для аналізу проведеної виборчої кампанії, визначення її позитивних і негативних аспектів та вироблення відповідних висновків щодо подальшої діяльності місцевих організацій, політичних партій і представницьких органів місцевого самоврядування. Наукова новизна полягає в тому, що це перша наукова стаття, у якій здійснено аналітичний аналіз місцевих виборів у Волинській області (25 жовтня 2015 р.). Практична значущість матеріалів статті полягає в можливості їх використання в навчальному процесі у вищих навчальних закладах під час підготовки наукових статей та дисертаційних досліджень.

Ключові слова: місцеві вибори, виборча система, партії, місцева рада, депутат, кандидат у депутати, виборці.

Постановка наукової проблеми та її значення. Ураховуючи те, що місцеві ради є каналом реалізації народного суверенітету та складають основу демократичного розвитку держави й суспільства, актуальність теоретичного дослідження механізмів формування представницької демократії має не лише науково-методологічне, а й практичне значення. У зв'язку з цим аналіз виборчого законодавства, результатів місцевих виборів, співвідношення політичних сил у представницьких органах місцевого самоврядування становлять концептуальну методологічну базу для прогнозування політичних трендів у діяльності місцевих рад.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Хоча до теми місцевих виборів періодично зверталися й звертаються науковці та практики державного будівництва, однак вона все ще залишається недостатньо дослідженою, а тому, безумовно, потребує більшої уваги. Проблематику місцевих виборів у Волинській області розглянуто лише в окремих працях, серед яких потрібно назвати [1; 2].

Дослідження позитивних та негативних аспектів місцевого виборчого законодавства й аналіз результатів місцевих виборів, які найбільш точно відображають електоральні настрої відповідних територіальних громад, – важливий дослідницький напрям політичної науки. Зважаючи на це, на прикладі Волинської області в статті проаналізовано політичні тенденції, що відбулися в регіоні протягом останніх років, та їх вплив на результати голосування 25 жовтня 2015 р., які мали свої особливості.

Мета дослідження – аналіз основних результатів місцевих виборів 2015 р. у Волинській області та визначення впливу політичних сил на подальшу діяльність місцевих рад сьомого скликання.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Вибори до органів місцевого самоврядування 25 жовтня 2015 р. за змістом були продовженням парламентських виборів, що відбулися роком раніше. Вони стали останніми у виборчому циклі, який розпочався достроковими виборами Президента України в травні 2014 року. Порівняно з місцевими виборами 2010 р., виборчий процес 2015 р. відрізнявся суттєвою обставиною: процеси, що відбулися в країні за останні два роки, значно змінили політичну палітру держави. Зокрема, такі політичні партії, як Партія регіонів, Комуністична партія України, Соціалістична партія України, «Наша Україна», «Фронт змін», котрі п'ять років тому сумарно здобули 40 % усіх представницьких мандатів у місцевих радах, унаслідок різних обставин узагалі не брали участі в цих виборах. Натомість такі політичні сили, як «Блок Петра Порошенка «Солідарність», «Наш край», «Опозиційний блок», Радикальна партія Олега Ляшка, УКРОП, «Об'єднання "Самопоміч"», які зайняли місця в першій десятці за кількістю здобутих мандатів, уперше змагалися на місцевих виборах.

Ще однією особливістю стали передвиборні ходи провладних політичних сил. Так, партія «УДАР» Віталія Кличка не ризикнула самостійно йти на вибори й влилася до БПП «Солідарність». За це її лідер став єдиним узгодженим кандидатом на посаду Київського міського голови, що й забезпечило йому перемогу. Зважаючи на низький рейтинг, переможець парламентських виборів 2014 р. – партія «Народний фронт» – за рішенням її лідера А. Яценюка відмовилася брати участь у цих виборах. Але її представники отримали місця в списках БПП «Солідарність», що свідчить про відповідну домовленість між Президентом та Прем'єр-міністром щодо саме такого алгоритму політичний дій: усі невдачі діяльності владної команди перебирала на себе політична сила А. Яценюка, що певною мірою «очистило» від негативу пропрезидентську політсилу. Потрібно зазначити, що цей план спрацював. У численних представницьких органах місцевого самоврядування більшість мандатів отримала саме пропрезидентська політична сила. Так, у радах усіх рівнів БПП «Солідарність» отримав 8867 депутатських мандатів (5,65 %), випередивши інші політичні партії [3].

Як і попередні, місцеві вибори 2015 р. проходили за новими виборчими правилами. Змішана (мажоритарно-пропорційна) виборча система, запроваджена у 2010 р., не виправдала суспільних очікувань і не покращила якісного складу депутатського корпусу місцевих рад. Зважаючи на це та одну з основних вимог Революції Гідності щодо «перезавантаження» органів місцевого самоврядування, український парламент змушений був продовжити перманентний пошук оптимальної виборчої системи. Як результат, 14 липня 2015 р. відбулася чергова зміна місцевого виборчого законодавства: Верховна Рада прийняла Закон України «Про місцеві вибори». Його основні новації стосувались обрання міських, районних, обласних рад, модель виборів сільських та селищних рад залишилася незмінною – мажоритарна система відносної більшості з голосуванням в одномандатних округах. Серед новацій потрібно назвати такі:

- пропорційна виборча система з відкритими партійними списками щодо виборів до міських, районних та обласних рад;
- мажоритарна система абсолютної більшості щодо виборів міських голів у містах, кількість виборців у яких дорівнює або перевищує 90 тис.;
- вибори старост;
- відновлення інституту самовисування на посади сільських, селищних, міських голів, кандидатів у мажоритарних округах;
- підвищення виборчого бар'єру до 5 %;
- установлення гендерної квотини менше 30 % представників однієї статі;
- вироблення механізму відкликання депутатів місцевих рад і місцевих голів за народною ініціативою [13].

Зважаючи на нову виборчу систему, результати голосування в окремих адміністративно-територіальних одиницях Волинської області мали свої особливості. У переліку партій, що подолали виборчий бар'єр і пройшли до Волинської обласної ради у 2010 р., у нинішньому представницькому органі краю залишилося лише дві політичні сили – ВО «Батьківщина» та ВО «Свобода». «Батьківщина» була лідером тогочасних виборів, маючи в обласній раді 26 депутатів і голову ради

[2, с. 96]. На виборах 2015 р. вона була лише третьою з дванадцятьма депутатами, а відповідно – зменшилася кількість відданих за неї голосів із 110 713 до 65 678 (див. табл. 1). Ще більш предметно зниження показників «Батьківщини» простежується на прикладі Луцької міської ради: якщо в минулому скликанні партія показала перший результат і мала 24 мандати з 50, то в результаті голосування 2015 р. вона була лише п'ятою з представництвом у чотири депутати (див. табл. 4). Очевидно, що після цих виборів Волинь перестала бути базовим регіоном для «Батьківщини», у якому вона традиційно мала одні з найбільших показників підтримки.

Зовсім інша ситуація з ВО «Свобода», яке, у супереч прогнозам політологів, отримало високий результат. Адже після того, як роком раніше партія не змогла подолати виборчий бар'єр і пройти до Верховної Ради України, здавалося, що її кращі часи позаду. Таке передбачення посилювалося після подій біля Верховної Ради 31 серпня 2015 р., коли в результаті заворушень загинуло три бійці Національної гвардії й правоохоронні органи звинуватили в цій трагедії активістів «Свободи». Однак усе вийшло навпаки: арешт активістів «Свободи» люди сприйняли як розправу влади над націоналістами та підтримали цю партію. Неочікувано допоміг і «Правий сектор» – основний конкурент «Свободи» на правому фланзі українського політикуму, котрий вирішив не брати участі в місцевих виборах.

Однак найбільшою несподіванкою цих виборів став результат, отриманий партією УКРОП, що утворена лише напередодні виборів. Зокрема, на виборах до обласної ради вона набрала 26,56 %, а до Луцької міської ради – 35,7 %, випередивши всіх конкурентів (табл. 1; 4).

Таблиця 1

Результати голосування до Волинської обласної ради

№ з/п	Назва політичної партії	Голосів «за»	Відсотків	Кількість мандатів
1	УКРОП	90 195	26,56	17
2	БПП «Солідарність»	73 308	20,31	13
3	ВО «Батьківщина»	65 678	18,75	12
4	ВО «Свобода»	35 825	10,94	7
5	Радикальна Партія О. Ляшка	34 017	9,38	6
6	Об'єднання «Самопоміч»	26 793	7,81	5
7	Наш край	21 305	6,25	4

Джерело: таблиця складена автором на основі [4].

Результати партії УКРОП на Волині перевершили навіть успіх цієї політсили в базовому для неї регіоні – Дніпропетровській області, – де вона набрала 20,83 % [5]. Про певну «аномальність» такого результату свідчать набрані УКРОП 7,81 % у сусідній Рівненській області [6], у якій результати більшості виборів були зіставними з Волинською областю, а також проходження цієї партії лише до 13 обласних рад із показником від 7,14 % у Львівській, до 14,29 % – в Івано-Франківській областях [7]. При цьому відзначимо важливу обставину: цим успіхом УКРОП завдячує виборцям обласного центру, голосами яких досягнуто такого високого результату (12 із 17 отриманих мандатів депутатів обласної ради здобуто саме в Луцьку) [12].

Однак поза межами обласного центру електоральна ситуація склалася по-іншому: УКРОП не отримав такої ж підтримки виборців, поступившись лідерством БПП «Солідарність». Показовими в цьому плані стали результати виборів до районних рад. У половині районів Волинської області переміг БПП «Солідарність» (Луцький, Володимир-Волинський, Камінь-Каширський, Ковельський, Любомльський, Любешівський, Маневийський, Старовижівський). Натомість, УКРОП переміг лише в трьох районах (Ківерцівський, Ратнівський та Шацький). У двох районних радах – Рожищенській і Турійській – найбільше представництво матиме ВО «Батьківщина». Ще у двох районах – Горохівському та Локачинському – несподівано отримала перевагу Аграрна партія України. В Іваничівському районі перемогло ВО «Свобода» [8]. Партійне представництво в районних радах відображено в табл. 2.

Таблиця 2

Представництво партій у районних радах

№ з/п	Назва району	Загальна кількість депутатів	БПП «Солідарність»	ВО «Батьківщина»	УКРОП	ВО «Свобода»	Аграрна партія	РП О. Ляшка	Громадянська позиція	Наш край	Самопоміч	УНП	НРУ	Опозиційний блок	Республіканська платформа
1	Володимир-Волинський	34	10	7	7	5	-	2	-	-	3	-	-	-	-
2	Горохівський	40	6	6	5	5	9	7	-	2	-	-	-	-	-
3	Іваничівський	34	7	7	7	8	-	5	-	-	-	-	-	-	-
4	Камінь-Каширський	34	10	6	7	2	2	2	-	-	-	3	-	-	2
5	Ківерцівський	34	7	7	7	3	-	4	4	-	-	-	2	-	-
6	Ковельський	34	9	7	5	3	5	5	-	-	-	-	-	-	-
7	Локачинський	26	4	4	4	2	4	2	-	4	-	2	-	-	-
8	Луцький	34	7	6	6	6	5	4	-	-	-	-	-	-	-
9	Любешівський	34	9	6	9	-	8	2	-	-	-	-	-	-	-
10	Любомльський	34	7	5	5	5	3	5	-	4	-	-	-	-	-
11	Маневийський	34	9	9	4	3	3	3	-	-	3	-	-	-	-
12	Ратнівський	34	8	5	8	2	3	2	4	-	-	-	-	2	-
13	Рожищенський	34	5	7	4	3	2	3	3	2	5	-	-	-	-
14	Старовижівський	34	8	5	5	4	4	3	5	-	-	-	-	-	-
15	Турійський	34	3	9	5	2	3	-	4	8	-	-	-	-	-
16	Шацький	26	4	4	5	2	4	3	2	2	-	-	-	-	-
	Усього:	534	113	100	93	55	55	52	22	22	11	5	2	2	2

Джерело: таблиця складена автором на основі [9].

Дещо кращим був результат УКРОП у містах обласного значення, однак і тут не вдалось отримати одноосібного лідерства, розділивши першість із БПП «Солідарність». При цьому зазначимо, що пропрезидентська партія перемогла в трьох містах і лише за рахунок Луцька вдалося вирівняти ситуацію (див. табл. 3). Ще одна обставина, яка «затмарює» успіх партії УКРОП: їй не вдалося здобути жодної перемоги на виборах міських голів. Особливо болісною для цієї політсили стала поразка О. Товстенюка на виборах Луцького міського голови, де перемогу в другому турі здобув чинний міський голова, представник БПП «Солідарність» М. Романюк.

Таблиця 3

Партійне представництво в міських радах (міст обласного значення)

№ з/п	Місто	Загальна кількість депутатів у раді	БПП «Солідарність»	УКРОП	ВО «Батьківщина»	Самопоміч	ВО «Свобода»	РП О. Ляшка	Наш край	Громадянська позиція	Народний контроль	Сила людей
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Луцьк	42	8	15	4	4	5	3	-	-	3	-

Закінчення таблиці 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2	Ковель	36	8	5	9	5	4	3	-	-	-	2
3	Нововолинськ	34	6	5	6	5	3	4	2	3	-	-
4	Володимир-Волинський	34	8	5	5	7	3	2	4	-	-	-
	<i>Усього:</i>	146	30	30	24	21	15	12	6	3	3	2

Джерело: таблиця складена автором із використанням [10].

Що стосується результатів виборів до Луцької міської ради, то своє представництво з часу виборів 2010 р. зберегли ті самі політичні сили, що й у Волинській обласній раді: ВО «Батьківщина» та ВО «Свобода» (див. табл. 4). Однак, як уже зазначалося вище, «Батьківщина» з безумовного лідера міської ради попереднього скликання перетворилася на пересічну фракцію з мінімальним впливом на рішення представницького органу місцевого самоврядування обласного центру.

Ще одна обставина, котра заслуговує на увагу, – те, що в Луцьку виборець орієнтувався переважно не на конкретних кандидатів у депутати, а на відповідну партію чи політичний бренд. Підтвердження цього – результати, отримані окремими партіями, які подолали п'ятивідсотковий виборчий бар'єр (УКРОП, ВО «Свобода», Громадський рух «Народний контроль»). Вони суттєво не відрізнялися на округах, де були висунуті кандидати в депутати, від тих, де кандидатів від цих партій не було взагалі. Окремі кандидати у виборчий період перебували за кордоном чи не брали активної участі в передвиборній агітації, однак це не завадило їм стати переможцями або ж набрати значну кількість голосів.

Таблиця 4

Результати голосування до Луцької міської ради

№ з/п	Назва політичної партії	Голосів «за»	Відсотків	Кількість мандатів
1	УКРОП	23 102	35,7	15
2	БПП «Солідарність»	12 931	19,05	8
3	ВО «Свобода»	7446	11,9	5
4	Об'єднання «Самопоміч»	6713	9,52	4
5	ВО «Батьківщина»	5779	9,52	4
6	Громадський рух «Народний контроль»	5002	7,14	3
7	Радикальна партія О. Ляшка	4612	7,14	3

Джерело: таблиця складена автором на основі [11].

За результатами виборів місцевих рад сьомого скликання Волинської області представлені 15 політичних сил (див. табл. 5). Перші п'ять (БПП «Солідарність», УКРОП, ВО «Батьківщина», ВО «Свобода», РП О. Ляшка) відіграватимуть провідну роль у їхній діяльності. Наступні чотири (АПУ, «Самопоміч», «Наш край», «Громадянська позиція») епізодично впливатимуть на діяльність органів місцевого самоврядування, а інші шість, відповідно до своїх програмних засад та суспільно-політичної ситуації, змушені будуть долучатися до правлячих чи опозиційних коаліцій у радах і нарощувати авторитет для майбутніх перемог.

Загальне партійне представництво в місцевих радах Волині

№ з/п	Назва партії	Обласна рада	Міські ради (міст обл. знач.)	Районні ради	Міські голови (міст обл. знач.)	Разом
1	БПП «Солідарність»	13	30	113	3	159
2	УКРОП	17	30	93	-	140
3	ВО «Батьківщина»	12	24	100	1	137
4	ВО «Свобода»	7	15	55	-	77
5	Радикальна партія Олега Ляшка	6	12	52	-	70
6	Аграрна партія України	-	-	55	-	55
7	«Об'єднання «Самопоміч»	5	21	11	-	37
8	«Наш край»	4	6	22	-	32
9	«Громадянська позиція»	-	3	22	-	25
10	УНП	-	-	5	-	5
11	«Народний контроль»	-	3	-	-	3
12	НРУ	-	-	2	-	2
13	Опозиційний блок	-	-	2	-	2
14	Республіканська платформа	-	-	2	-	2
15	«Сила людей»	-	2	-	-	2
	УСЬОГО	64	146	534	4	748

Джерело: таблиця складена автором особисто.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Результати місцевих виборів у Волинській області дають підстави для таких висновків:

1. Після виборів 2015 р. змінилося співвідношення політичних сил у регіоні:

– суттєво зменшився вплив ВО «Батьківщина», котре з 2006 р. мало суттєву перевагу в місцевих радах;

– провладна партія БПП «Солідарність», незважаючи на негативні тенденції в економіці, зниження рівня життя населення, отримала цілком пристойний результат, що дає їй можливість реалізовувати власну політику;

– на політичній арені з'явилася нова політична альтернатива в особі партії УКРОП, котра, перебуваючи в опозиції до президентської партії, сприятиме політичній конкуренції, що, безумовно, є позитивним фактором.

2. Хоча відбулося суттєве персональне оновлення депутатського корпусу місцевих рад, однак їх повного «перезавантаження» не сталося. Значна частина колишніх «регіоналів» перебувала в партійних списках, а окремі з них знову стали депутатами місцевих рад. Найбільше їх, окрім Опозиційного блоку, значилося в списках таких партій, як «Наш край», БПП «Солідарність», Аграрна партія, УКРОП. Відсутність широкої громадської дискусії щодо люстрації та результати місцевих виборів засвідчили, що це питання остаточно втратило актуальність із боку як політиків, так і населення.

3. За результатами виборів можна констатувати появу декількох політичних сил на місцевому рівні (УКРОП, «Наш край», Аграрна партія, певною мірою – УНП), котрі без парламентського представництва досягли вагомих результатів. Отриманий ними вотум довіри від виборців – сприятлива передумова для подальшого нарощування політичного впливу.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на вивчення діяльності новосформованих рад і їхніх керівників, а також на вдосконалення місцевого виборчого законодавства, окремі положення якого потребують серйозної корекції.

Джерела та література

1. Малиновський В. Волинський вибір – 2006 / В. Малиновський // Волинь. – 2007. – Число восьме. – Луцьк : Волин. обл. друк. – С. 195–216; Місцеві вибори – 2010. Пульс країни / відп. ред. А. Когут, К. Сідаш. – К. : Лабораторія законодавчих ініціатив, 2011. – 228 с.
2. Малиновський В. Я. Особливості місцевих виборів 2010 р. / В. Я. Малиновський // Наук. вісн. Волинського нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2012. – № 20. – С. 96.
3. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM002?PT001F01=100&pt00_t001f01=100.
4. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM057?PID112=12&PID102=4018&PF7691=4018&PT001F01=100&ej=0&pt00_t001f01=100.
5. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM057?PID112=12&PID102=4018&PF7691=4018&PT001F01=100&ej=0&pt00_t001f01=100.
6. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM057?PID112=12&PID102=8122&PF7691=8122&PT001F01=100&ej=0&pt00_t001f01=100.
7. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM057?PID112=12&PID102=5937&PF7691=5937&PT001F01=100&ej=0&pt00_t001f01=100.
8. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM037?PT001F01=100&PT00_T001F01=100&pid112=21&pid100=7&rej=0.
9. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM057?PID112=21&PID102=868&PF7691=868&PT001F01=100&rej=0&pt00_t001f01=100.
10. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM057?PID112=30&PID102=878&PF7691=878&PT001F01=100&rej=0&pt00_t001f01=100.
11. Місцеві вибори 2015 : сайт Центр. виборч. комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/PVM057?PID112=30&PID102=878&PF7691=878&PT001F01=100&rej=0&pt00_t001f01=100.
12. Офіційне оприлюднення результатів виборів до Волинської обласної ради 25 жовтня 2015 р. // Волинська газета. – 2015. – 5 листоп. – С. 7.
13. Про місцеві вибори : Закон України від 14 лип. 2015 р. № 595-VIII // Урядовий кур'єр. – 2015. – 13 серп. – С. 7–24.

Малиновский Валентин. Основные результаты местных выборов 2015 г. в Волынской области.

Учитывая реформу местного самоуправления и процесс децентрализации власти, что сейчас проходят в Украине, исследование результатов местных выборов является актуальной задачей, стоящей перед политической наукой. Цель статьи – осуществление анализа основных результатов местных выборов 2015 г. в Волынской области и определение влияния политических сил на дальнейшую деятельность местных советов седьмого созыва. В статье использованы методы наблюдения, сравнения, анализа и синтеза, прогнозирования, статистический метод. Результаты исследования составляют аналитический материал для политических партий, органов государственной власти и местного самоуправления, который можно использовать для анализа проведенной избирательной кампании, определения ее положительных и отрицательных сторон и выработки соответствующих выводов относительно дальнейшей деятельности местных организаций политических партий и представительных органов местного самоуправления. Научная новизна заключается в том, что это первая научная статья, в которой осуществлен аналитический анализ местных выборов в Волынской области (25 октября 2015 г.). Практическая значимость материалов статьи заключается в возможности их использования в учебном процессе в высших учебных заведениях, при подготовке научных статей и диссертационных исследований.

Ключевые слова: местные выборы, избирательная система, партии, местный совет, депутат, кандидат в депутаты, избиратели.

Malynovskyi Valentyn. The Main Results of the Elections to Local 2015 in the Volyn Region. Because of the local government reform and decentralization of power that is taking place in Ukraine, research results of local elections is an urgent task facing political science. The article aims to analyze the main results of local elections in 2015 in Volyn region and determine the influence of political parties on the future activities of local councils seventh convocation. Research methods. In the article the methods of observation, comparison, analysis and synthesis, forecasting, statistical method. Results of the study are analytical material for political parties, public authorities and

local governments, which can be used to analyze ongoing election campaigns determine its positive and negative aspects and to develop appropriate conclusions on the future of local party organizations and representative bodies of local self-government. Scientific novelty is that this is the first scientific paper, which carried out an analytical analysis of the local elections that took place in the Volyn region, 25 October 2015. The practical significance of the materials of the article is the possibility of their use in the educational process in higher education, preparing scientific papers and dissertations.

Key words: local elections, electoral system, the party, local council, deputy, candidates, voters.

Стаття надійшла до редколегії 06.02.2016 р.

УДК 327:061.2/.3

**Андрій Моренчук,
Юліанна Сидор**

Більдерберзький клуб – глобальне управління чи міф

Визначено, що Більдерберзький клуб являє собою неофіційну міжнародну конференцію, яка сприяє обговоренню та вирішенню основних питань міжнародних відносин за участю дуже впливових осіб світу. Підкреслено, що метою клубу є сприяння та зміцнення співпраці між Європою й Північною Америкою. Зазначено характерні особливості Більдерберзької групи. Проаналізовано основні публікації щодо функціонування Більдерберзького клубу та інших таємних товариств. Виокремлено групи авторів, які вважають Більдерберзький клуб таємним світовим урядом, а також тих, які заперечують цю думку. Розглянуто історію створення Більдерберзького клубу. Указано склад керівництва й учасників конференції. Визначено особливості проведення зустрічей учасників клубу. Охарактеризовано зустрічі Групи Більдерберг за останні роки. Виокремлено основні теми переговорів на конференціях їхніх учасників та місце проведення. Подано позиції й думки експертів, прихильників і противників Групи Більдерберг. Виділено міркування українських науковців та дослідників щодо існування й діяльності Більдерберзької конференції. Подано версії щодо справжньої суті Більдерберзького клубу.

Ключові слова: Більдерберзький клуб, конференція, світовий уряд, конспірологія, теорія змови.

Постановка наукової проблеми та її значення. Із кожним днем міжнародна спільнота стикається з новими глобальними проблемами, боротьба з якими щоразу стає складнішою. Усе частіше країни об'єднують свої зусилля для їх ефективного розв'язання. На сучасному етапі існує понад чотири тисячі міжнародних організацій різноманітного спрямування. Особливе місце серед них займають так звані неформальні об'єднання, які функціонують здебільшого неофіційно. Одним із прикладів утворень неофіційного характеру є Група Більдерберг або Більдерберзький клуб. Це зібрання завжди викликало значний інтерес у суспільства й провокує жваві дискусії.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Оцінки діяльності Більдерберзького клубу характеризуються значною контрверсійністю. Автори наголошують на його виключній ролі у світових процесах, а дехто закликає не перебільшувати її.

Простежено тенденцію, що вчені російського походження чи ті, у кого простежуються зв'язки з Росією та її спецслужбами, убачають у Більдерберзькому клубі ворога для Росії й для всього людства. Так, серед тих, хто вважає, що Більдерберзький клуб – це таємна організація, яка управляє світом, є, наприклад, Д. Естулін [18]. Він присвятив півтора десятка років вивченню клубу та написав декілька книг про його історію й діяльність. Свого часу Д. Естулін зізнався, що з молодих років співпрацював із радянською (російською) розвідкою, але у 2005 р. прийняв рішення присвятити себе викриттю секретних товариств на Заході [4]. Зважаючи на його проросійську орієнтацію, усі його публікації пов'язані з позицією: «Все, що відбувається у світі – проти інтересів Росії» [17]. А отже, Більдерберзький клуб – це великий ворог для росіян. У своїй книзі Д. Естулін детально описує вплив більдербергів на світ засобами масової культури. Пробує відстежити причетність клубу до війни в Косово й Афганістані; спекуляцій на нафтовому ринку; торгівлі наркотиками тощо [18]. Науковець стверджує, що більдерберги хочуть створити імперію. Це сила, яка ґрунтується на фінансовій могутності й можливостях приймати рішення, що впливають на світову політику. Д. Естулін вважає: «Ідея всіх і кожного засідання Більдерберзького клубу – це створити те, що вони самі називають аристократією